

LAIA MOLINÉ CINTAS
Membre de la CPN de Progressistes-SDP

L'Andorra multicultural de gènere

Les dones formen un col·lectiu que durant molt de temps ha sofert opressió política i social

Parlar de multiculturalitat i gènere implica molta reflexió i requereix veure quins són els efectes que produeix la primera sobre el segon. Per a la politòloga Susan Moller Okin, professora de la Universitat de Stanford, existeix una forta tensió entre multiculturalisme i feminisme, tenint en compte que el primer fa referència a la reivindicació de les cultures de les minories ètniques i el segon assumeix, com a principi, la crítica a qualsevol cultura patriarcal.

Aleshores, Moller estableix que “les dones d’aquestes minories ètniques potser estiguin millor si la cultura en la qual van néixer s’extingís (en integrar-se els seus membres a una cultura nacional menys sexista)” (Moller Okin, 1999:23). És cert que el liberalisme ha proporcionat una major equitat per a les dones que no pas aquestes cultures “minoritàries”. Però d’igual manera és ben cert que les dones formen un col·lectiu que durant molt de temps ha sofert opressió política i social. Han estat marginades i excloses de la construcció de la societat i,

FACUNDO SANTANA

avui en dia, encara pateixen moltes discriminacions arrelades en una cultura en la qual el poder sempre s’ha vinculat amb el sexe masculí.

A Andorra viuen 39.918 dones, de les quals 21.832 són de nacionalitat estrangera. Tot i que les nacionalitats espanyola, portuguesa i francesa són les més nombroses entre les foranes, al país trobem més de vint nacionalitats diferents (departament d’Estadística, 2019).

Totes aquestes dones han hagut de passar per una història de superació de l’opressió, diferent en la seva cultura, relacionada amb la consecució de drets polítics, econòmics i socials. La desigualtat de gènere encara és vigent i les dones segueixen sense tenir les mateixes oportunitats ni els mateixos drets que els homes, en totes les cultures.

Hi ha moltes diferències culturals de gènere, només cal veure

que no totes les dones tenen els mateixos drets polítics en les seves cultures, tot i l’existència de la Convenció sobre els Drets Polítics de la Dona de l’Assemblea General de les Nacions Unides del 20 de desembre de 1952. A més cal afegir que, tot i garantits en la majoria de països en l’actualitat, l’adquisició dels drets polítics va

Encara avui pateixen discriminacions per part d’una cultura dominada pels homes

arribar per vies molt diferents. Al Principat tenia lloc el 5 de setembre del 1973, quan els delegats permanents dels Coprínceps, Gregori Creus i Robert Poujol, van signar, a proposta del Consell General, un decret relatiu a l’elegibilitat de les dones andorranes: “Són elegibles, en les mateixes condicions i amb les mateixes limitacions que els homes, les dones en possessió de la ciutadania andorrana plena.”

Si bé l’obtenció dels drets polítics per les dones andorranes va arribar amb retard en comparació amb països veïns com Espanya o França, que ho feien al 1933 i 1944, respectivament, dades que s’han d’agafar amb perspectiva. Encara resisteixen moltes lleis discriminatòries contra els drets polítics de les dones en un total de vint països.

Retornant a la multiculturalitat de gènere a Andorra, cal dubtar si no va ser la influència de la població provinent dels estats fronterers la que va contribuir a fer posar en peu les dones andorranes per reclamar els seus drets polítics. Quant als drets econòmics i socials cal seguir treballant molt i avançar cap a una real eliminació de la desigualtat. Tenim a les nostres mans la possibilitat de garantir a les dones els drets que tant de temps se’ns han negat. I, qui sap, potser serem les andorranes i andorrans que emigrem qui acabarem influïent en altres cultures perquè s’aconsegueixi el mateix tracte per a les dones.

Al cap i a la fi, Andorra és multicultural, sí, inclosa una multiculturalitat de gènere on identitats nacionals amb desigualtats, històries i contextos específics hi conviuen.